

Forord

Rovviltnemnda i Nordland tar ansvar for å bidra til den todelte målsettingen som Stortingets rovviltforlik fra 2011 slår fast.

Rovdyrforvaltningen skal baseres på en politikk der hensynet til å sikre overlevelse til alle de store rovviltartene i norsk natur må kombineres med en forvaltning som totalt sett bidrar til å dempe konfliktene og motvirke utrygghet innenfor den todelte målsettingen.

I arbeidet med den nye forvaltningsplanen erfarer vi imidlertid stor bekymring og utrygghet fra beitenæringen som ser sin næringsvirksomhet truet av et stort rovdyrtrykk og store tap. Hele fylket benyttes som beiteland for sau og rein, dette gjør det svært vanskelig å skille beitedyr og rovdyr fra hverandre i tid og rom.

Nordland er et viktig beitefylke. Nordland har et av de aller beste utmarksbeitene for husdyr i Norge. Det er 220 000 sau på beite, og 15 000 rein i vårflokk. I tillegg er det et stort antall rein som kommer inn fra Sverige. På sommeren kan det være om lag 100 000 rein som beiter i fylket. Nordland et langt, smalt og geografisk vanskelig fylke å sonere med over 500 km grense mot Sverige. Rovdyrbestandene i Nordland henger i stor grad sammen med de svenske bestandene.

Arealsoneringen i Nordland har tidligere vært svært fragmentert og lite hensiktsmessig for både rovdyr og beitedyr. Dette er noe som også departementet har påpekt. Den seinere tid er det kommet fram ny kunnskap i rapportene «Konsekvenser av ny soneinndeling for sau- og reindriftsnæringa i Nordland (NIBIO) og Evaluering av regional rovviltforvaltning (NINA)». Disse viser at soneforvaltningen mellom beitedyr og rovdyr er svært vanskelig i Nordland, kanskje umulig. Avsatte områder for beitedyr og rovdyr ligger som et lappeteppes langs et smalt og langstrakt område. Spesielt reindriftsnæringen er utsatt og opplever store tap til jerv og gaupe. De tre siste årene har reindriftas kalvetilgang vært på bare 40 prosent i Nordland. Om lag 35 prosent av kalvene forsvinner etter merkingen, det vil si i en periode hvor kalvene tradisjonelt er svært livskraftige. Som en sammenlikning kan det nevnes at i Sør-Trøndelag og Hedmark er kalvetilgangen om lag 75 prosent.

Vi har derfor i den nye forvaltningsplanen forsøkt å ta hensyn til rovdyrenes biologi samtidig som vi skjærmer viktige beiteområder for sau og rein.

Vi ønsker at den nye planen skal bidra til bedre forutsigbarhet for beitenæringen og gi lavere tap gjennom en tydeligere soneforvaltning samtidig som byrdefordelingsprinsippet er avgjørende for å fodele rovviltbelastningen.

Slik vi vurderer det er det likevel behov for å se på bestandsmålene som er satt for fylket. Nordland har i dag ansvar for 10 av 39 ynglinger på jerv, 10 av 65 familiegrupper på gaupe og en årlig yngling på bjørn. Denne høye andelen rovdyr sett i sammenheng med en vanskelig topografi i fylket, gjør at det har blitt svært utfordrende å skape gode rammebetingelser for sameksistens mellom rovdyr og beitedyr på akseptable vilkår for begge parter.

Når det gjelder bjørn så ønsker vi gjennomført en konsekvensutredning før vi konkluderer i forhold til sonering. Bjørnesonen fra forvaltningsplanen i 2011 prolangeres inntil utredninger er gjennomført.

Som det fremgår av planen ønsker vi å innføre et byrdefordelingsprinsipp for forvaltningen av gaupe. Vi mener at det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordland fylke, unntatt Lofoten/Vesterålen (inkludert Tjeldøya).

Nemda ønsker også å vurdere samme prinsipp for forvaltning av jerv, derfor vil vi be Fylkesmannen evaluere ordningen for gaupe i løpet av 2018.

Det som likevel har størst betydning i rovviltforvaltningen er å sikre bestandsregistreringer, effektiv regulering av rovdyrbestanden med kvote- og lisensjakt, skadefelling og ekstraordinære uttak i områder med stort skadepotensial. Det forutsettes at skadedyr tas ut selv om det vil bidra til at det tar lengre tid for bestandsmål oppnås. Kvote - og lisensjakt må tildeles slik at det blir en fordeling av byrdene for beitebrukerne. Beiteområder med rovdyrtap prioriteres ved uttak av rovdyr, deretter områder med potensial for skade. Tapsforebygging i tilknytning til beiteområder for husdyr og i viktige beiteområder for reindrifta skal prioriteres ved uttak. Samtidig skal skadefelling og ekstraordinære uttak supplere lisensjakt og kvotefelling etter behov.